

nageleene op 3/4/13 gll

zaaknummer 2011 T 519

datum 4 juni 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk Procedure (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam]

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. G.M.J. van Oijen, advocaat te Breda,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,

geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Abdij [naam], Orde van norbertijnen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 18 januari 2012. Op 3 april 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van administrator Abdij [naam], [naam].

Op 21 mei 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur de heer G.M.J. van Oijen.
Namens de Abdij is verschenen [naam], voornoemd.

2. De klacht

2.1 Klaagster is de jongste dochter in een gezin van acht kinderen. Zij werd vanuit een streng dogmatisch katholiek gedachtengoed opgevoed. Aangeklaagde was een neef van de vader van klaagster. Aangeklaagde werd, gelet op het streng gelovige gedachtengoed van de familie van klaagster, op handen gedragen. Het was een eer als aangeklaagde de familie bezocht. Ook werd aangeklaagde met regelmaat door klaagster en haar vader in de Abdij bezocht waar aangeklaagde zijn atelier had en zijn werkzaamheden als kunstenaar beoefende. Tijdens één van deze bezoeken wilde aangeklaagde, klaagster was toen 8 tot 9 jaar oud, met klaagster 'paardje rijden'. Klaagster mocht op de rug van aangeklaagde zitten terwijl hij door de tuin galoppeerde. Eenmaal uit het zicht van haar vader, greep aangeklaagde uitgebreid in klaagsters onderbroek. Hierop heeft zij zich in paniek los gewurmd en is zij terug gerend naar

het atelier. Zij heeft haar ouders hier niet over verteld omdat zij zich schuldig voelde. Na dit voorval heeft klaagster getracht aangeklaagde te ontlopen maar dit bleek onmogelijk omdat hij klaagsters familie bleef opzoeken. Klaagster heeft ter zitting nog aangevuld dat voor haar gevoel aangeklaagde altijd in haar buurt was. In de periode die volgde is klaagster opnieuw misbruikt door aangeklaagde, dit vond plaats in het huis van haar grootouders. Dit huis grensde aan de pastorietaan van de [naam]parochie waar aangeklaagde veel kwam. Hij overnachtte dan in het huis van haar grootouders. Ook bezocht hij haar grootouders regelmatig. Klaagster verbleef regelmatig bij haar grootouders. Op elk moment dat hij de gelegenheid had, viel aangeklaagde klaagster lastig door haar billen te betasten en/of in haar kruis te grijpen. Na het overlijden van haar grootouders bleef een ongetrouwde zus van klaagster in het huis wonen. Omdat die tante [naam]'s nachts niet alleen durfde te zijn, moest klaagster of één van haar broers in het huis bij de tante overnachten. Wanneer klaagster dan alleen in de woning was, sloop aangeklaagde met regelmaat haar kamer in en stond hij plotseling achter haar wanneer zij aan haar bureau zat. Aangeklaagde ging dan met zijn handen in de armgaten van haar mouwloze blouse om zo de borsten van klaagster te kunnen betasten. Aangeklaagde vertelde dan dat hij dit deed om zo natuurgetrouw mogelijk zijn beelden te kunnen maken. Klaagster zat dan genageld op haar stoel en durfde niets te zeggen. Dit heeft zich meerdere malen voorgedaan. Hoewel klaagster na een dergelijk voorval wist dat aangeklaagde fout was, liep zij met een schuldgevoel rond. Uit een gevoel van schaamte enerzijds en door het op seksualiteit rustende taboe anderzijds heeft klaagster lange tijd niet over het misbruik durven praten. Toen klaagster circa 15 jaar oud was, is het misbruik gestopt als gevolg van een ruzie tussen aangeklaagde en tante [naam]. Aangeklaagde kwam daar niet meer. Wanneer aangeklaagde de woning van haar ouders bezocht, ontvluchtte klaagster de woning.

2.2 Het seksuele misbruik heeft een zeer nadelige invloed gehad op de persoonsontwikkeling van klaagster en op die wijze haar leven beïnvloed. Klaagster had moeite met het aangaan en onderhouden van vriendschappen, relatievorming en haar maatschappelijk functioneren. Ook in de relatie met haar echtgenoot heeft zij problemen ondervonden in (seksuele) toenaderingen van hem. Klaagster heeft zichzelf en haar kinderen angstvallig weggehouden van alles wat met de rooms-katholieke kerk te maken had. Dit heeft haar de relatie met haar ouders en andere familieleden gekost. Klaagster heeft diverse depressieve perioden doorgemaakt in haar leven. In de jaren zeventig heeft zij haar ouders ingelicht over het seksuele misbruik, ook haar echtgenoot is hiervan op de hoogte. In de jaren negentig heeft zij de toenmalige abt van de Abdij [naam] op de hoogte gebracht maar destijds werd haar verweten dat zij (te) lang niets gezegd had. Door deze reactie voelde klaagster zich weer direct verantwoordelijk voor het handelen van aangeklaagde.

2.3 Klaagster wenst te bereiken dat de verantwoordelijken binnen de kerk namens aangeklaagde beseffen en inzien dat de omschreven seksuele handelingen zowel materiele als ook immateriële schade hebben aangericht bij klaagster. Deze daden mogen niet ongestraft blijven. Zij wenst bij een gegrondverklaring gebruik te maken van de compensatieregeling.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Administrator [naam] vermeldt dat aangeklaagde op [datum] tot priester is gewijd. In de periode [jaar] tot [jaar] maakte hij deel uit van de gemeenschap van de Abdij [naam]. In de periode [jaar]-[jaar] was hij geheel vrijgesteld voor de kunstbeoefening. Daarnaast was hij assistent in [parochie] te [plaats]. Uit gesprekken die [naam] met medebroeders heeft gehad is niet duidelijk geworden of de toenmalige leiding van de Abdij op de hoogte was van het feit dat aangeklaagde meisjes en/of

jongens gebruikte op de wijze als door klaagster omschreven onder de dekmantel 'kunstdoeleinden'. Hij heeft echter niet de minste behoefte of reden te twifelen aan de door klaagster omschreven handelingen. Uit verhalen die [naam] persoonlijk bekend zijn geworden heeft aangeklaagde vaker voorstellen gedaan aan leerlingen om al dan niet geheel of gedeeltelijk ontkleed, te poseren. Het is dus niet onwaarschijnlijk dat zich in deze situaties handelingen hebben plaatsgevonden die tot seksueel misbruik gerekend zouden kunnen worden. Dat het leven van klaagster en haar persoonlijke ontwikkeling bijzonder negatief beïnvloed zijn acht [naam] goed voorstelbaar. Wat hem tevens raakt is dat zijn voorganger toen klaagster hem op de hoogte bracht, op een dusdanige wijze gereageerd heeft dat klaagster zich schuldig voelde. In een verklaring die afgegeven is door [naam] na het verschijnen van het rapport van de commissie Deetman heeft hij hier afstand van genomen. Onvoorwaardelijk wordt aangenomen dat het seksuele misbruik zoals omschreven door aangeklaagde is gepleegd. De Abdij wil de klacht erkennen en haar spijt betuigen voor datgene wat een lid van de Abdijgemeenschap klaagster heeft aangedaan. Ook biedt de Abdij haar verontschuldiging aan als de Abdij jegens haar tekort geschoten is in de begeleiding en opvang, zowel direct na het plegen als in een later stadium. Ter zitting heeft [naam] nog aangevuld dat hij inmiddels van meerdere personen gehoord heeft dat aangeklaagde zijn handen niet van jonge mensen af kon houden.

4. De beoordeling

4.1 Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde handelingen in de zin van het betasten van haar lichaam moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Er zijn circa vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Als ondersteuning kan gebruikt worden dat administrator [naam] ter zitting verklaard heeft dat hij inmiddels van meerdere mensen vernomen heeft dat aangeklaagde zijn handen niet van jonge mensen af kon houden.

4.4 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. In zowel zijn reactie op het klaagschrift alsook ter zitting heeft administrator [naam], namens de Abdij zijn oprechte verontschuldiging aangeboden.

4.5 Klaagster wenst een financiële vergoeding. Het behoort echter niet tot de taak van de Klachtencommissie om hierover te adviseren. Bij een gegrondverklaring van de klacht door

de administrator van de Abdij kan zij zich wenden tot de Compensatiecommissie voor een eventuele toekenning van een vergoeding.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de administrator van de Abdij [naam] de klacht gegrond te verklaren en al het mogelijke te doen om het leed van klaagster te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 4 juni 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs A.M. van Beelen en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de administrator en aan klaagster verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de administrator binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de administrator daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de administrator.